

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517200002
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3517200002.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov senátu JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, zastúpená Občianskym združením OPOS, so sídlom Trenčianska Teplá, A. Hlinku 1084/24A, IČO: 51 147 688, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpenému: Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, o neplatnosť právneho úkonu a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12Csp/1/2017-228 zo dňa 15. augusta 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. III. a vo výroku V. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 4206085052 zo dňa 20.06.2013, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným a úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 4311101595 zo dňa 20.11.2013, je bezúročný a bez poplatkov. Vo výroku II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom vrátenia bezdôvodného obohatenia sumu vo výške 2.291,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.115,88 eur od 29.12.2016 do zaplataenia, zo sumy 731,40 eur od 29.12.2016 do zaplataenia a zo sumy 444,6 eur od 15.05.2018 do zaplataenia, a to všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie v sume 500,- eur do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku IV. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Vo výroku V. žalobkyni priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 28%, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Na vec aplikoval ust. § 2 ods. 2 a 3, § 100 ods. 1,2,3, § 101, § 107 ods. 1,2, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1,2,3,5 a 6 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. d/ CSP, § 2 písm. a/,b/ a d/, § 9 ods. 2, § 11 ods.1, 2 písm. a/, b/, ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 písm. a/,b/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 497 Obchodného zákonníka, čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/ EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 02.01.2017 pôvodne domáhala, aby súd určil, že úverová zmluva č. 4206085052 zo dňa 20.06.2012 a č. 4311101595 zo dňa 20.11.2013 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov, ďalej sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia zo

zmluvy č. 4206085052 vo výške 1.115,88 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.115,88 eur od 29.12.2016 do zaplataenia a zo zmluvy č. 4311101595 vo výške 731,40 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 731,40 eur od 29.12.2016 do zaplataenia, určenia, že obe zmluvy o úvere sú neplatné, taktiež si uplatnila nárok na náhradu trov konania a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.847,28 eur. Po pripustení zmeny petitu sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej z úverovej zmluvy č. 4206085052 zo dňa 20.06.2012 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.115,88 eur spolu s úrokmi z omeškania 5,05% ročne od 29.12.2016 až do zaplataenia a z úverovej zmluvy č. 4311101595 zo dňa 20.11.2013 a bezdôvodné obohatenie vo výške 1.395,80 eur spolu s úrokmi z omeškania 5,05% ročne od 29.12.2016 až do zaplataenia. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 24. januára 2019, č. k. 12Csp/1/2017-132. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 6Co/133/2019-182 zo dňa 30.09.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, výroku II., III., IV., V. ako aj súvisiacom výroku VI. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po zrušení a vrátení vec, súd prvej inštancie vec znova prejednal, pričom z vykonaného dokazovania zistil, že medzi žalobkyňou a žalovaným došlo k uzavretiu spotrebiteľských zmlúv. Právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvami s poukazom na charakter účastníkov, je nevyhnutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah. Žalobkyňa ako fyzická osoba vystupovala v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalovaný vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetných úverov konštatoval súd a vo svetle daného posúdenia pristúpil k vznesenej námietke premlčania. Súd už konštatoval, že nárok žalobkyne bol uplatnený riadne a včas. K bezdôvodnému obohateniu došlo tým, že zmluvy uzavreté medzi stranami sporu trpeli niekoľkými vadami, pre ktoré žalovaný nemal akýkoľvek nárok na žiadne plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Keďže žalovaný prijal od žalobkyne na základe týchto zmlúv aj plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov (aj napriek tomu, že na dané zmluvy by sa mala uplatniť fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti), došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, vydania ktorého sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala. Dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Žalovaný tak, ako to vyplýva z výpisu z Obchodného registra v rámci povoleného predmetu činnosti, poskytuje úvery z vlastných zdrojov. Vzhľadom na túto skutočnosť je žalovaný povinný pri vykonávaní uvedenej činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené, súd vzniknuté bezdôvodné obohatenie žalovaného považoval za úmyselné, pri ktorom platí 10 ročná objektívna premlčacia doba. Pri takejto právnej úprave, ak zmluvy údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov neobsahovali v správnej výške alebo neobsahovali vôbec, žalovanému nemohol vzniknúť zákonný nárok na zaplataenie dohodnutých poplatkov. Prijatím takéhoto plnenia bez právneho dôvodu vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať podľa § 451 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania zmlúv už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Žalovaný použil nekalú obchodnú praktiku a neumožnil prostredníctvom RPMN porovnávať žalobkyňi výhodnosť úveru na trhu oproti iným produktom, žalovaný použil neprijateľné podmienky, o ktorých Európska komisia tvrdí, že by sotva uverila, keby ich niekto bol schopný považovať za platné, ak odporujú zákonu, tak musia byť neprijateľné. Opísané praktiky a konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi si ťažko možno predstaviť len v rovine nedbanlivosti. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 02.01.2017. Skutočnosť, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že je úver v rozpore so zákonom, nastal na jeseň 2016, keď zaslala prvú mimosúdnu dohodu žalovanému a v ktorej uviedla, na základe akých skutkových okolností prestala plniť zo zmluvy o úvere a výpočtami zistila, aká suma je uhradená nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Súd považoval uplatnenú pohľadávku žalobkyne za nepremličanú z dôvodu, že uplatnenú pohľadávku bolo možné prvýkrát uplatniť deň nasledujúci po zaplataení splátok, pričom si žalobkyňa uplatňuje splátky zaplataené po dni 27.10.2016, teda v rámci plynutia premlčacej doby podľa ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dňa 20.06.2012 bola medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzatvorená úverová zmluva č. 4206085052, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.700,- eur, v 48-ich mesačných splátkach po 56,78 eur, t. j. celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavovala sumu 2.674,56 eur. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V predmetnej veci má súd za preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvy o úvere, ktoré sú ako typ zmluvy upravené v Obchodnom zákonníku. Svojou povahou ide v oboch prípadoch o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zmluvné podmienky, ktoré sú súčasťou veriteľom vopred pripraveného formulára nemožno považovať za individuálne dojednané. Zmluva zo dňa 26.02.2012 obsahuje údaj o RPMN vo výške od 26,5 do 28%, pritom výpočtom na

Kalkulačke na výpočet RPMN súd zistil, že RPMN v skutočnosti predstavuje 28,62%. Zmluva zo dňa 20.11.2013 obsahuje údaj o RPMN vo výške 25,30%, avšak výpočtom na Kalkulačke na výpočet RPMN súd zistil, že RPMN v skutočnosti predstavuje 28,40%. Pri výpočte súd vychádzal z údajov uvedených v zmluve, pretože povinnosťou žalovaného bolo v súlade s § 9 ods. 2 písm. g) a j) zákona č. 129/2010 Z.z. uviesť údaje platné v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a výšku celkových nákladov, ktoré má žalovaný v postavení dlžníka zaplatiť (109,90 Eur - výška splátky x 48 - počet splátok = 5.275,20 Eur a 56,78 Eur - výška splátky x 48 - počet splátok = 2.725,44 Eur, z čoho vyplýva, že skutočná výška nákladov nezodpovedá zmluvne deklarovanej výške nákladov). Súd uviedol, že v danom prípade v zmluvách o úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov a výška nákladov v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010. Z. z. považovať poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd ďalej posúdil výšku bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa sa po pripustení zmeny žalobného návrhu domáhala zaplataenia bezdôvodného obohatenia: vo výške 1.115,88 Eur z úverovej zmluvy zo dňa 20.06.2012 a vo výške 1.395,80 Eur z úverovej zmluvy zo dňa 20.11.2013. Žalobkyni bola na základe úverovej zmluvy zo dňa 20.06.2012 poskytnutá suma 1.700,- Eur, z ktorej uhradila 2.815,88 Eur. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru jej tak vznikol nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.115,88 Eur. Na základe úverovej zmluvy zo dňa 20.11.2013 bola žalobkyni poskytnutá suma 3.300,- eur, z ktorej uhradila 4.031,40 eur (k 29.12.2016) + 444,60 eur, čo vyplýva z predloženého výpisu z bankového účtu. Po posúdení vykonaných platieb, mal súd za to, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol uplatnený riadne a včas s poukazom na skutočnosť, že žalobkyňa si uplatňuje vydanie spočívajúce v zaplatených splátkach od 27.10.2016. Keďže žalovaný riadne a včas nevydal získané bezdôvodné obohatenie vznikol žalobkyni v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (pre rozhodné obdobie bola stanovená sadzba vo výške 0,00%) zákonný nárok na zaplataenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.115,88 eur od 29.12.2016 do zaplataenia, zo sumy 731,40 eur od 29.12.2016 do zaplataenia a zo sumy 444,60 eur od 15.05.2018 do zaplataenia (deň nasledujúci po dni, kedy bol žalovaný vyzvaný na vydanie bezdôvodného obohatenia), na zaplataenie ktorých súd žalovaného zaviazal a vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Súdu vo vzťahu k výške finančného zadosťučinenia dospel k záveru, že výška nemajetkovej ujmy môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu bola spôsobená, pričom súd mal za primerané vzhľadom na okolnosti, teda platobnú disciplínu žalobkyne a dopad konania žalovaného na zdravie žalobkyne finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur a vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Keďže súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, je žalobkyňa úspešnou stranou sporu, a preto súd priznal žalobkyni právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 28% (2.791,88 eur/4.358,96 eur).

2. Proti tomuto rozsudku, výroku I., II., III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Zastával názor, že napriek vyhodnoteniu úverovej zmluvy č. 4311101596 súdom prvej inštancie za bezúročnú a bez poplatkov, žalovaná úverová zmluva spĺňa všetky obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a pri ich vyhodnocovaní je nevyhnutné prihliadať na eurokonformný výklad práva, k čomu poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-485/19 zo dňa 22.04.2021 vo veci LH proti Profi Credit Slovakia. Mal za to, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená správne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve v zmysle indikatívneho výpočtu. Podľa žalovaného, súd prvej inštancie vyhodnotil nesprávnosť hodnoty RPMN výlučne na základe svojich domnienok a hypotéz, bez akéhokoľvek výpočtu, ktorý žalovaný navrhoval vykonať zo strany Národnej banky SR, nakoľko iba takýmto postupom možno spoľahlivo verifikovať výšku RPMN. Žalovaný mal za to, že súd vyhodnotil správnosť výšky RPMN na základe internetovej kalkulačky, ktorá má len informatívny charakter. Jediným oprávneným orgánom v tejto veci je podľa žalobkyne Národná banka Slovenska. Namietal, že pokiaľ nie je možné v internetových kalkulačkách nastaviť presne, podľa ktorej právnej úpravy sa počíta RPMN (čo reálne nie je), musí sa takýto výpočet považovať výlučne za orientačný. Okrem toho sa v internetovej kalkulačke dá nastaviť splácanie úveru buď len na začiatku mesiaca alebo na konci. V prípade žalovanej úverovej zmluvy bol termín prvej splátky v zmysle splátkového kalendára dojednaný na 18.12.2013 a každá ďalšia splátka bola splatná do 15. dňa v mesiaci. Pokiaľ túto skutočnosť nie je možné v kalkulačke zohľadniť, nie je možné získať správny výpočet hodnoty RPMN. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na judikatúru súdov SR. Pokiaľ ide o doplnkové služby – zmena výšky a počtu splátok/ odložené splátky a s nimi súvisiaca nesprávne uvedená výška nákladov, žalovaný doplnil, že ich dojednanie bolo na slobodnej vôli žalobkyne a neboli podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy. Žalovaný považoval tak výšku celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom ako aj hodnotu RPMN

za správnu a v súlade so zákonnými požiadavkami. Nebolo v kompetencii žalovaného ako sporovej strany vysporiadať sa s rozpornými tvrdeniami podloženými dôkazmi jednotlivých strán sporu. Bolo úlohou súdu, aby jednotlivé dôkazy posúdil, správne vyhodnotil a spor relevantne, zákonne a spravodlivo rozhodol. Ďalej žalovaný vo vzťahu k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že rozhodnutie ešte vo výrokoch o bezúročnosti a bez poplatkovosti a vydaní bezdôvodného obohatenia nenadobudlo právoplatnosť, a tak nemôže byť podkladom pre priznanie tohto nároku. Podľa žalovaného vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu je potrebné skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobkyňa doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázala, v čom pociťovala porušenie svojich práv, aké to malo pre ňu dôsledky a v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, alebo zmenil tak, že žalobu v napadnutej časti zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch I., II., III. a vo výroku V. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Odvolaním bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., a s tým súvisiacom výroku V. o náhrade trov konania. Vo výroku IV. ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nebol, nadobudol právoplatnosť a odvolací súd ho v tejto časti nepreskúmal.

6. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že v danom prípade v zmluvách o úvere zo dňa 26.02.2012 a zo dňa 20.11.2013 je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov a výška nákladov v neprospech spotrebiteľa, a preto je potrebné úver poskytnutý týmito zmluvami podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru vznikol žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.291,88 eur s príslušenstvom. Súd zároveň žalobkyni priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,- eur do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

7. Podľa § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetných zmlúv o úvere (od 10.06.2013 do 30.04.2014), ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“, na účely tohto zákona sa rozumie h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

8. Podľa § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

10. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

11. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

12. Z obsahu spisu vyplývalo, že dňa 20.06.2012 bola medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzatvorená úverová zmluva č. 4206085052, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.700,- eur, v 48-ich mesačných splátkach po 56,78 Eur, t. j. celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavovala sumu 2.674,56 Eur. Ročná úroková sadzba predstavovala 24,05 %. V zmluve je zároveň uvedená RPMN v rozpätí od 26,5 do 28%, priemerná hodnota RPMN predstavuje 21,68 %. Dňa 20.11.2013 bola medzi žalovaným ako dlžníkom a žalobkyňou ako veriteľom uzatvorená zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere č. 4311101595, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.300,- eur v 48-ich mesačných splátkach po 109,90 eur, t.j. celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavovala sumu 5.033,76 eur. Ročná úroková sadzba predstavovala 22,58%, RPMN 25,30%, priemerná hodnota RPMN 21,09%.

13. Žalovaný vo svojom odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie o tom, že predmetné zmluvy o úvere sú bezúročné a bez poplatkov, keď podľa žalovaného dospel súd k svojmu záveru o nesprávnej výške RPMN na základe internetovej kalkulačky, ktorá má len informatívny charakter, pričom jediným oprávneným orgánom v tejto veci je podľa žalovaného Národná banka Slovenska. Namietal, že pokiaľ nie je možné v internetových kalkulačkách nastaviť presne, podľa ktorej právnej úpravy sa počíta RPMN, musí sa takýto výpočet považovať výlučne za orientačný.

14. Odvolací súd súhlasí s právnym názorom žalovaného, že výpočet RPMN na základe internetovej kalkulačky nemožno považovať za presný výpočet, na základe ktorého možno dospieť k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V predmetnej veci ale napriek tomuto o takýto úver z poskytnutých spotrebiteľských zmlúv ide. Ako už bolo uvedené, úverová zmluva č. 4206085052 (zmluva zo dňa 20.06.2012), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.700,- eur, obsahovala RPMN uvedenú v rozpätí od 26,5 do 28%. V zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch sa údaj o RPMN musí uvádzať údajom ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru (§ 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch/ a nie ako rozpätie tohto údaju, pretože v tom prípade tento údaj nie je určitý a konkrétny. Tieto obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj dôsledky ich nedodržania sú kogentné, teda strany sa od zákona nemôžu odchyliť spôsobom, že namiesto konkrétnej RPMN určia len rozpätie ako v predmetnej zmluve o úvere. V takomto prípade ide o stav, ako keby v zmluve o úvere nebola uvedená RPMN vôbec, čo je nepochybne v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch). Bez ohľadu na spôsob výpočtu RPMN (a otázku, akú kalkulačku súd použil) bol záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti tejto zmluvy správny z dôvodu nesprávnej RPMN uvedenej v neprospech spotrebiteľa správny. Okrem toho, ako uviedol aj súd prvej inštancie, skutočná výška nákladov nezodpovedá zmluvne deklarovanej výške nákladov. V tejto zmluve je uvedená celková výška úveru 1700,- eur a celková čiastka úveru 2674,56 eur. Mesačná splátka bola dohodnutá v sume 56,78 eur a počet splátok bol 48. Po vynásobení výšky splátky s počtom splátok, je suma 2725,44 eur. Táto suma nezodpovedá celkovej čiastke úveru uvedenej v zmluve (2674,56 eur), čo má tiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch pre absenciu správneho údaja o celkovej čiastke úveru podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch.

15. Pokiaľ ide o zmluvu o úvere č. 4311101595 zo dňa 20.11.2013, aj tu odvolací súd dospel k rovnakému záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého na základe tejto zmluvy, ako aj súd prvej inštancie. Aj pri tejto zmluve je zjavne nesprávne uvedená celková čiastka spotrebiteľského úveru, ktorá je uvedená vo výške 5.033,76 eur, čo nezodpovedá násobku výšky splátky 109,9 eur a počtu splátok 48, ktorý je v sume 5275,2 eur. Pokiaľ by aj bolo v splátke zahrnuté poistenie úveru v sume 1,49 eur, výška splátky by bola 108,41 a potom po vynásobení počtom splátok 48, by celková čiastka bola 5203,68 (iné náklady úveru neboli v zmluve uvedené), čo taktiež nezodpovedá sume 5033,76 eur uvedenej v zmluve. Ako už bolo uvedené, aj samotný nedostatok správnej výšky celkovej čiastky úveru spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného teda vyplýva, že v tejto zmluve o úvere neboli uvedené všetky náklady, ktoré mal spotrebiteľ, keďže celkovou čiastkou úveru je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru (3300 eur) a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, podľa zmluvy mali byť celkové náklady v sume 1733,76 eur (5033,76 eur – 3300 eur), pričom v skutočnosti však celková čiastka bola vyššia, a to buď vo výške 5275,2 eur alebo vo výške 5203,68 eur. Podľa § 19 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Pokiaľ bol tento údaj nesprávny,

nesprávny bol aj výpočet RPMN, a to zjavne v neprospech spotrebiteľa. Preto aj z dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch (ako uviedol súd prvej inštancie) je aj táto zmluva bezúročná a bez poplatkov.

16. Ďalšie námietky žalovaného smerovali k tomu, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie, keď namietal, že napadnuté rozhodnutie ešte vo výrokoch o bezúročnosti a bezpoplatkovosti a vydaní bezdôvodného obohatenia nenadobudlo právoplatnosť, a tak nemôže byť podľa neho podkladom pre priznanie tohto nároku. Ďalej namietal, že vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu je potrebné skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku a žalobkyňa doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázala, v čom pociťovala porušenie svojich práv, aké to malo dôsledky a v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

17. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. Podľa relevantnej časti ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma.

19. K tomuto má odvolací súd za potrebné uviesť, že konaním žalovaného, ktorý si uplatnil nedôvodne nároky z pohľadávky nad rámec istiny aj napriek tomu, že ako subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je aj poskytovanie úverov, za stavu, kedy mal vedomosti o tom, aké sú náležitosti spotrebiteľského úveru vyžadované zákonom, podľa názoru odvolacieho súdu, došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, ktoré prípadnou stratou finančných prostriedkov u spotrebiteľa bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobcovi. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa naplňuje požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, pričom práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou v spotrebiteľských vzťahoch.

20. Odvolací súd mal za to, že sú splnené podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keď spotrebiteľ uplatnil svoje práva v súdnom konaní, v ktorom bol úspešný, keď predmetné zmluvy o úvere sú bezúročné a bez poplatkov a žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. K úspešnému uplatneniu práva spotrebiteľom a k priznaniu finančného zadosťučinenia môže dôjsť aj v jednom konaní, pričom nie je potrebné, aby konštatované porušenie práva bolo najskôr právoplatné. Pokiaľ o tomto nároku bolo rozhodnuté v jednom konaní, takýto postup bol hospodárny a tento nemá iné účinky, ako keby o tomto súd rozhodoval až po právoplatnosti rozhodnutia, v ktorom konštatuje porušenie práva spotrebiteľa. A navyše, podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej, resp. ak spotrebiteľ tak urobí aj v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku). Nevyžaduje sa, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľ v tomto konaní preukazoval existenciu a výšku vzniknutej ujmy – v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.01.2029, sp. zn. 6Cdo/127/2017-najvyšší súd jednoznačne konštatoval, že jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi; žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Konajúci senát prehodnotil toto stanovisko a dospel k

záveru, že preukázanie nemajetkovej ujmy (ktorá by mala byť kompenzovaná primeraným finančným zadosťučinením) nie je potrebné.

21. Neobstojí ani námietka žalovaného, že súd prvej inštancie neodôvodnil určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Odvolací súd konštatuje, že žiadne ustanovenie neupravuje výšku zadosťučinenia inak ako označením „primerané“. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, t. j. nie pre konštatovanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie (kde je potrebné, aby sa spotrebiteľ úspešne domohol porušenia svojich práv na súde), žiadnu podmienku t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť.

22. Vychádzajúc z týchto okolností je odvolací súd toho názoru, že finančné zadosťučinenie, ktoré priznal súd prvej inštancie vo výške 500 € je vzhľadom na výšku priznaného bezdôvodného obohatenie 2.291,81 eur s príslušenstvom primerané. Odvolací súd prihliadol aj na dĺžku závadného stavu. Vyššie uvedená zmluva od začiatku neobsahovala všetky náležitosti. Vzhľadom na to, že žalobkyňa splácala aj naďalej každý mesiac splátku úveru aj potom, čo už zaplatila istinu, táto čiastka predstavovala nedôvodné zaťaženie žalobkyne za situácie, že pokiaľ by žalobkyňa nepodala predmetnú žalobu, stav právnej neistoty žalobkyne by trval aj naďalej. Žalobkyňa zaslala žalovanému mimosúdnu dohodu na vrátenie bezdôvodného obohatenia listom zo dňa 21.11.2016, na ktorý reagoval žalovaný podaním zo dňa 16.12.2016 s uvedením, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyne neuznáva. Rovnako žalobkyňa v priebehu konania predložila lekársku správu preukazujúcu zdravotné problémy žalobkyne. Žalobkyňa nebola povinná preukázať, aký konkrétne negatívny vplyv porušenie povinnosti žalovaného v jej živote malo, ako namietal žalovaný, ale len to, či intenzita porušenia povinnosti žalovaného bola objektívne spôsobilá vyvolať nie zanedbateľné negatívne dôsledky v jej živote, čo v danom prípade splnené bolo. Odvolací súd sa s výškou primeraného finančného zadosťučinenia určenou súdom prvej inštancie stotožnil s odôvodnením platobnej disciplíny žalobkyne ako i dopad konania žalovaného na zdravie žalobkyne. Pokiaľ odvolateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.10.2021, sp. zn. 19CoCsp/33/2021 s odôvodnením, že spotrebiteľ musí preukázať naplnenie predpokladov pre priznanie nároku v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., teda aj primeranosť požadovaného zadosťučinenia, odvolací súd uvádza, že vec je skutkovo odlišná, keď vychádza z iných skutkových okolností, z inej výšky bezdôvodného obohatenia, splnenia povinnosti žalovaným po vydaní platobného rozkazu ako i skutočnosť, že žalobkyňa odôvodňovala priznanie daného nároku diskomfortom poukazom, že nedošlo k mimosúdnej dohode. Odvolací súd v predmetnej veci uvádza, že určenie primeraného zadosťučinenia je na úvahe súdu a vychádza z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, preto nie je možné zovšeobecnenie poukazom na iné súdne rozhodnutie.

23. V konečnom dôsledku za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval odvolací súd poukazy žalovaného v odvolaní na rozhodnutia iných súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

24. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III. a vo výroku V. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

25. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).